

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE
Zagreb, Koturaška 43/IV**

KLASA: UP/II-034-02/20-01/951

URBROJ: 354-01/20-6

Zagreb, 17. prosinca 2020.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, u Vijeću sastavljenom od članova: Maje Kuhar, predsjednice te Alice Brandt i Karmele Dešković, članica, povodom žalbe žalitelja HOK osiguranje d.d., Zagreb, OIB: 00432869176, zastupanog po opunomoćenici Ivi Pezić, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Olujić, Pezić & Partneri d.o.o., Zagreb, izjavljenoj u odnosu na dokumentaciju o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2020/S 0F2-0041374 i ispravak objave broj: 2020/S F14-0042045, predmet nabave: nabava usluge osiguranja zrakoplova Bombardier Challenger CL 604, naručitelja Vlada Republike Hrvatske, Direkcija za korištenje službenih zrakoplova, Velika Gorica, OIB 34718613532 putem Ureda za opće poslove Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske, OIB 03055728877, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj 18/13, 127/13, 74/14 i 98/19) te članka 398. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 120/16, dalje u tekstu: ZJN 2016) donosi sljedeće

RJEŠENJE

1. Poništava se točka 6.9. dokumentacije o nabavi (Posebni uvjeti za izvršenje ugovora – reosiguranje) i dio Priloga 1. Tehničke specifikacije pod nazivom Reosiguranje, u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2020/S 0F2-0040572 i ispravak objave broj: 2020/S F14-0042045, predmet nabave: nabava usluge osiguranja zrakoplova Bombardier Challenger CL 604, naručitelja Vlada Republike Hrvatske, Direkcija za korištenje službenih zrakoplova, Velika Gorica.
2. Nalaže se naručitelju Vlada Republike Hrvatske, Direkcija za korištenje službenih zrakoplova, Velika Gorica da u roku od 8 dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave nadoknadi žalitelju HOK osiguranje d.d., Zagreb troškove žalbenog postupka, u iznosu od 5.781,25 kuna.

Obratljivo

Naručitelj Vlada Republike Hrvatske, Direkcija za korištenje službenih zrakoplova, Velika Gorica, putem Ureda za opće poslove Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske, objavio je 16. studenog 2020. godine u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske poziv na nadmetanje s dokumentacijom o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2020/S 0F2-0041374, predmet nabave: nabava usluge osiguranja zrakoplova Bombardier Challenger CL 604. Dana 20. studenoga 2020. objavljen je i ispravak

objave broj: 2020/S F14-0042045. Kriterij za odabir ponude je ekonomski najpovoljnija ponuda, a kriteriji za odabir i njihov relativni značaj su cijena ponude u omjeru 90% te rok za isplatu osigurnine u omjeru 10%.

Na sadržaj dokumentacije o nabavi urednu žalbu je 26. studenoga 2020. godine Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave putem sustava e-žalba izjavio žalitelj HOK osiguranje d.d., Zagreb, zastupan po opunomoćenici Ivi Pezić, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Olubić, Pezić & Partneri d.o.o., Zagreb. Žalitelj u žalbi osporava zakonitost dijela dokumentacije o nabavi, žalbenim zahtjevom predlaže poništenje odluke i/ili postupka i/ili radnje i/ili odredbe odnosno predmeta žalbe koji je zahvaćen nezakonitošću, te traži da mu se naknade troškovi nastali sudjelovanjem u žalbenom postupku u ukupnom iznosu od 5.781,25 kuna.

U odgovoru na žalbu naručitelj u bitnom navodi da su žalbeni navodi neosnovani, jer je dokumentacija o nabavi u osporenom dijelu zakonita te stoga predlaže žalbu odbiti.

U tijeku postupka pred ovim tijelom izvedeni su dokazi pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala koji se sastoji od obavijesti o nadmetanju, dokumentacije o nabavi te ostalih dokaza.

Žalba žalitelja je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je osnovana.

Žalitelj navodi da naručitelj u cijelom tekstu dokumentacije o nabavi nije naznačio što će se dogoditi u slučaju da u predmetnom postupku javne nabave cijena najpovoljnije ponude bude veća od procijenjene vrijednosti nabave, odnosno hoće li naručitelj koristiti mogućnost iz članka 298. stavka 1. točke 9. ZJN 2016. Navodi da je naručitelj u dokumentaciji o nabavi osim procijenjene vrijednosti morao navesti sve podatke sa kojima raspolaže o osiguranim sredstvima. Postupajući na opisani način, smatra žalitelj, objektivno se ostavlja mogućnost da naručitelj manipulira u primjeni članka 298. stavka 1. točke 9. ZJN 2016 kako bi u konačnici sklopio ugovor s favoriziranim ponuditeljem. Žalitelj navodi da nema dokaza za ove navode, jer je pribavljanje istih u ovom slučaju gotovo nemoguće, no kroz opisane mogućnosti učiniti će vjerojatnim postojanje okolnosti koje tvrdi u ovom žalbenom navodu. S tim u svezi navodi dva moguća scenarija iz kojih smatra da je razvidno kako naručitelj ostavlja mogućnost da u dogовору са favoriziranim ponuditeljem postavlja prenisku procijenjenu vrijednost i na taj način odvraća neke od ponuditelja čija bi cijena ponude bila preko procijenjene vrijednosti kako bi mogao sklopiti ugovor s favoriziranim ponuditeljem ili pak poništava postupak javne nabave jer posao nije dobio njegov favorit. Žalitelj smatra da su time povrijeđene odredbe ZJN 2016 odnosno da je time dokumentacija o nabavi nejasna, nerazumljiva, netransparentna te se otvara mogućnost neučinkovitoj javnoj nabavi te neekonomičnom i nesvrhovitom trošenju javnih sredstava.

U odgovoru na žalbu naručitelj navodi da je prilikom izrade dokumentacije o nabavi u potpunosti postupio sukladno odredbama ZJN 2016 i Pravilnika i naveo sve podatke koje određuju navedeni propisi. Navodi da žalitelj bezrazložno insinuirala razne scenarije kojima želi prikazati da će naručitelj u postupku pregleda i ocjene ponuda postupiti na netransparentan i nezakoniti način. Prema članku članak 298. stavak 1. točka 9. ZJN 2016 javni naručitelj obvezan je poništiti postupak javne nabave ukoliko je najpovoljnija ponuda iznad procijenjene vrijednosti, dok dio odredbe navedenog članka kojom je određeno da javni naručitelj neće poništiti postupak ukoliko ima ili će imati osigurana sredstva, izuzetak je od

općeg pravila te je na dispoziciji javnog naručitelja. Dakle, na javnom naručitelju je da odluči, u okviru svojih finansijskih mogućnosti, da li će imati na raspolaganju potrebna sredstva iznad procijenjene vrijednosti nabave te se zaključno naručitelj poziva na rješenje Državne komisije KLASA: UP/II-034- 02/20-01/49.

Ocjenujući osnovanost žalbenog navoda, uvidom u dokumentaciju o nabavi utvrđeno je da naručitelj nije propisao što će se dogoditi u slučaju da u predmetnom postupku javne nabave cijena najpovoljnije ponude bude veća od procijenjene vrijednosti nabave.

U uputama gospodarskim subjektima (ponuditeljima) za sudjelovanje u postupcima javne nabave naručitelj je propisao da se gospodarski subjekti (ponuditelji) pri izradi svojih ponuda u svemu trebaju pridržavati sadržaja i uvjeta iz Dokumentacije o nabavi, uvjeta iz Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, broj: 120/16) i Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave („Narodne novine“, broj: 65/17., 75/2020.) te svih primjenjivih zakona i propisa koji reguliraju javnu nabavu.

Žalitelj u žalbi ne osporava propisani iznos procijenjene vrijednosti predmeta nabave, nego navodi da je naručitelj propustio propisati što će poduzeti u situaciji ako cijena najpovoljnije ponude bude iznad procijenjene vrijednosti predmeta nabave odnosno navodi da je naručitelj propustio u dokumentaciji o nabavi navesti podatke o sredstvima koja može osigurati za izvršenje predmeta nabave iznad procijenjene vrijednosti predmeta nabave.

Člankom 2. Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine, broj 65/17 i 75/20, dalje: Pravilnik) taksativno su navedeni svi dijelovi i podaci koje dokumentacija o nabavi treba sadržavati, među kojim podacima se ne nalazi navod o tome što će se dogoditi u slučaju da u predmetnom postupku javne nabave cijena najpovoljnije ponude bude veća od procijenjene vrijednosti nabave, odnosno hoće li naručitelj u tom slučaju koristiti mogućnost iz članka 298. ZJN 2016, a niti podatak o raspoloživosti osiguranih sredstava.

Nadalje, ZJN 2016 je u članku 298. stavku 1. točki 9. jasno propisao da je naručitelj obvezan poništiti postupak javne nabave ako je cijena najpovoljnije ponude veća od procijenjene vrijednosti nabave, osim ako javni naručitelj ima ili će imati osigurana sredstva. S tim u vezi valja reći da je slobodna procjena naručitelja da odluči hoće li, ovisno o konkretnoj situaciji i finansijskim mogućnostima, osigurati dodatna sredstva za izvršenje predmeta nabave. Takvu odluku naručitelj najčešće i ne može sa sigurnošću donijeti u fazi izrade dokumentacije o nabavi, stoga bi nametanje takve obveze predstavljalo otežavajuću okolnost za naručitelja. Slijedom svega navedenog žalbeni navod je u ovom dijelu ocijenjen neosnovanim.

U odnosu na dio žalbenog navoda u kojem žalitelj implicira da bi naručitelj na ovaj način mogao favorizirati određenog ponuditelja, ocjenjuje se da žalitelj ističe paušalan navod pri čemu ne precizira kojem gospodarskom subjektu naručitelj pogoduje. Odredba članka 403. stavka 2. ZJN 2016 obvezuje žalitelje da ovome tijelu dokažu povrede materijalnog ili postupovnog prava na koje ukazuju u žalbi, međutim, žalitelj u predmetnom žalbenom postupku nije ovome tijelu dostavio dokaz u prilog svojih navoda. Stoga je i ovaj dio žalbenog navoda ocijenjen neosnovanim.

Žalitelj navodi da je naručitelj u točki 2.2. dokumentacije o nabavi propisao da „predmet nabave nije podijeljen na grupe ili dijelove te nije moguć takav način nuđenja usluge“, a takvo obrazloženje je, smatra žalitelj, paušalno odnosno nezakonito. Također, žalitelj smatra da je naručitelj ugrozio mogućnost pristupa malih i srednjih gospodarskih subjekata u postupku javne nabave te navodi da je naručitelj trebao predmet nabave podijeliti na grupe. Citira odredbe članka 7. stavka 2. Zakona o osiguranju (Narodne novine broj 30/15, 112/18 i 63/20) gdje se navodi podjela neživotnog osiguranja na vrste osiguranja te Pravilnik o rasporedu vrsta rizika po skupinama i vrstama osiguranja odnosno reosiguranja (Narodne

novine broj, 23/16, 27/16 i 42/19) koji detaljnije razrađuje skupine, vrste i linije osiguranja, pa je primjerice naveo kasko osiguranje zrakoplova – Vrsta osiguranja, 05. osiguranje zračnih letjelica, Vrsta rizika 05.01 Kasko osiguranje zračnih letjelica težih od zraka itd. Zatim citira odredbe članka 4., članka 203. i članka 204. ZJN 2016 te navodi da navedene zakonske odredbe obvezuju naručitelja na provođenje učinkovite javne nabave i ekonomično i svršishodno trošenje javnih sredstava te ga upućuju na mogućnost dijeljenja predmeta nabave na temelju objektivnih kriterija. Zaključno žalitelj navodi da iz razloga koje je naručitelj naveo u konkretnoj dokumentaciji o nabavi ne proizlazi da se nesporno radi o nedjeljivoj cjelini te da bi podjela na grupe učinila pružanje predmetnih usluga neefikasnom i neučinkovitom.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da je iz dokumentacije o nabavi razvidno da je predmet nabave usluga osiguranja zrakoplova koja predstavlja tehničku, tehnološku, oblikovnu, funkcionalnu i objektivnu cjelinu te da bi dijeljenje predmeta nabave u grupe onemogućilo učinkovito i efikasno izvršenje. Nadalje, CPV oznaka predmeta nabave jest: 66514140 9 Usluge osiguranja letjelica, stoga da je riječ o predmetu nabave koji je bilo potrebno dijeliti, predmet nabave bi bio podijeljen u više CPV oznaka, ističe naručitelj. Daljnji razlog iz kojega predmet nabave nije podijeljen na grupe jest, između ostalog, upravo ušteda javnih sredstava, jer je, navodi naručitelj, sasvim izgledno i logično da će jedan ponuditelj lakše ponuditi nižu ukupnu cijenu ako ju ponudi u cjelini, za razliku od situacije u kojoj bismo imali nabavu usluge osiguranja u grupama, pa bi ponuditelji davali ponude za grupe i ne bi bilo uračunatih popusta. S obzirom da se u predmetnom postupku radi o javnoj nabavi male vrijednosti, naručitelj zaključuje da nije niti bio dužan posebno obrazlagati iz kojeg razloga predmet nabave nije podijelio na grupe.

Provjeravajući osnovanost žalbenog navoda utvrđeno je da je u točki 2.1. dokumentacije o nabavi naručitelj opisao predmet nabave kao uslugu osiguranja zrakoplova Bombardier Challenger Cl604 i to: - kasko osiguranje zrakoplova, - osiguranje zračnog prijevoznika odnosno operatora zrakoplova od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama i putnicima, - osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja (nezgode) i - osiguranje gubitka pilotske dozvole. U točki 2.2. dokumentacije o nabavi, naručitelj je odredio da predmet nabave nije podijeljen na grupe ili dijelove te nije moguć takav način nuđenja usluge.

Članak 4. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da je naručitelj u primjeni toga Zakona u odnosu na sve gospodarske subjekte obvezan poštovati načelo slobode kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastana i načelo slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti. Stavak 2. navedenog članka propisuje da javna nabava ne smije biti osmišljena s namjerom izbjegavanja primjene toga Zakona ili izbjegavanja primjene pravila o javnoj nabavi male, odnosno velike vrijednosti ili s namjerom da se određenim gospodarskim subjektima neopravdano da prednost ili ih se stavi u nepovoljan položaj. Stavak 3. navedenog članka propisuje da je naručitelj obvezan primjenjivati odredbe toga Zakona na način koji omogućava učinkovitu javnu nabavu te ekonomično i svrhovito trošenje javnih sredstava. Članak 203. ZJN 2016 propisuje da javni naručitelj određuje predmet nabave na način da predstavlja tehničku, tehnološku, oblikovnu, funkcionalnu ili drugu objektivno odredivu cjelinu. Članak 204. stavak 1. i 2. tog Zakona propisuje da javni naručitelj može podijeliti predmet nabave na grupe na temelju objektivnih kriterija, primjerice prema vrsti, svojstvima, namjeni, mjestu ili vremenu ispunjenja, u kojem slučaju određuje predmet i veličinu pojedine grupe, uzimajući u obzir mogućnost pristupa malih i srednjih gospodarskih subjekata postupku javne nabave. Ako javni naručitelj u postupku javne nabave velike vrijednosti nije

podijelio predmet nabave na grupe, obvezan je u dokumentaciji o nabavi te u izvješću o javnoj nabavi naznačiti glavne razloge za takvu odluku.

Članak 403. ZJN 2016 sadrži pravila o teretu dokazivanja, pa tako u stavku 2. propisuje da je žalitelj obvezan dokazati postojanje postupovnih prepostavki za izjavljivanje žalbe, kao i povrede postupka ili materijalnog prava koje su istaknute u žalbi.

U konkretnom slučaju riječ je o postupku javne nabave male vrijednosti, a članak 204. stavak 2. ZJN 2016 nalaže naručitelju da, ukoliko ne podijeli predmet nabave na grupe, u postupku javne nabave velike vrijednosti, obvezno naznači glavne razloge za takvu odluku. Znači, članak 204. stavak 2. ZJN 2016 nije primjenjiv u konkretnom slučaju odnosno s obzirom na to da se ovdje radi o javnoj nabavi male vrijednosti, naručitelj nije niti bio dužan posebno obrazlagati iz kojeg razloga predmet nabave nije podijelio na grupe. Isto tako, naručitelj u postupku javne nabave odlučuje na koji će način opisati predmet nabave, jer on upravlja kvalitetom nabave i preuzima na sebe rizik i odgovornosti takvog upravljanja. Naručitelj je u predmetnom postupku obrazložio glavne razloge za provođenje nabave kroz jedinstveni predmet nabave te je slijedom navedenog utvrđeno da je naručitelj opisujući predmet nabave na navedeni način postupio u svemu sukladno citiranim odredbama ZJN 2016. U žalbenom postupku, sukladno članku 403. stavku 2. ZJN 2016 žalitelj nije dokazao osnovanost svojih tvrdnji o otežanom pristupu predmetnom postupku javne nabave kao posljedici propuštanja naručitelja da predmet nabave podijeli na grupe, stoga je žalbeni navod ocijenjen neosnovanim.

Žalitelj nadalje navodi da je točka 3.1. dokumentacije o nabavi (osnove za isključenje gospodarskog subjekta) protivna odredbi članka 200. ZJN 2016. Naime, navodi da je općepoznato da naručitelj, preko modula „Dohvat iz Registara RH”, može/mora izvršiti uvid u podatke iz kaznene evidencije koje vodi Republika Hrvatska, Ministarstvo pravosuđa, Uprava za kazneno pravo, Odjel kaznene evidencije i za osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili imaju ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora svakog pojedinog člana odabranog ponuditelja, a dohvaćeni podaci u smislu članka 251. i članka 265. ZJN 2016 mogu biti valjan dokaz za utvrđivanje ne postojanja osnova za isključenje jedino ako je naručitelj za sve te osobe utvrdio da su hrvatski državljanini. Međutim, iz dokumentacije nije jasno na temelju čega će naručitelj utvrditi da su sve osobe obuhvaćene "dohvatom" hrvatski državljanini, navodi žalitelj.

U odgovoru na žalbu naručitelj navodi da pored mogućnosti povlačenja podataka iz modula „Dohvat iz registra RH” kako bi se nedvojbeno utvrdilo da ne postoje osnove za isključenje, može temeljem članka 263. stavka 1. ZJN 2016. i članka 293. stavak 1. ZJN 2016. od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti dostavu podataka o državljanstvu osoba koje su navedeni kao članovi upravnog ili upravljačkog ili nadzornog tijela ili imaju ovlast zastupanja donošenja odluka ili nadzora. Naručitelj će također istodobno uputiti ponuditelja da je, ukoliko neka od gore navedenih osoba nije Hrvatski državljanin, potrebno dokazati da ta osoba nije pravomoćnom presudom osuđena za odgovarajuća kaznena djela koja prema nacionalnom zakonodavstvu države čiji je ta osoba državljanin obuhvaćaju razloge za isključenje iz članka 57. stavka 1. točaka (a) do (f) Direktive 2014/24EU.

Ispitujući osnovanost žalbenog navoda izvršen je uvid u točku 3.1. dokumentacije o nabavi gdje je naručitelj propisao razloge isključenja gospodarskog subjekta iz postupka javne nabave te je utvrđeno da točka 3.1. dokumentacije o nabavi sadržajno odgovara članku 251. stavku 1. točki 1. i točki 2. ZJN 2016. Osim toga, naručitelj je u točki 3.1. dokumentacije o nabavi propisao način provjere podataka u ESPD obrascu i dostavu ažuriranih popratnih dokumenta sukladno odredbama sadržanim u člancima 262. i 263. ZJN 2016.

Dakle, točno je da dohvaćeni podaci iz kaznene evidencije Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske, a koji se odnose na osobe ovlaštene za zastupanje gospodarskog subjekta, u smislu članaka 251. i 265. ZJN 2016 mogu biti valjan dokaz za utvrđivanje ne postojanja osnova za isključenje jedino ako se radi o osobama koje su hrvatski državljeni. Također, upravo je i naručitelj u samoj dokumentaciji o nabavi propisao da se gospodarski subjekti pri izradi svojih ponuda u svemu trebaju pridržavati sadržaja i uvjeta iz dokumentacije o nabavi, uvjeta iz Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj: 120/16) i Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine, broj: 65/17 i 75/20) te svih primjenjivih zakona i propisa koji reguliraju javnu nabavu. ZJN 2016 omogućuje naručitelju primjenu različitih instituta kako bi utvrdio sve činjenice koje smatra relevantnim pa tako i državljanstvo osoba u smislu dostatnosti dokaza iz članka 265. stavka 1. točke 1. ZJN 2016.

Stoga, pravilno naručitelj navodi da pored mogućnosti povlačenja podataka iz modula „Dohvat iz registra RH“ može, temeljem članaka 263. stavka 1. i članka 293. stavak 1. ZJN 2016., od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti dostavu podataka o državljanstvu osoba koje su navedene kao članovi upravnog ili upravljačkog ili nadzornog tijela ili imaju ovlast zastupanja donošenja odluka ili nadzora, pri čemu može uputiti ponuditelja da je potrebno dokazati da ta osoba nije pravomoćnom presudom osuđena za odgovarajuća kaznena djela koja prema nacionalnom zakonodavstvu države čiji je ta osoba državljanin obuhvaćaju razloge za isključenje iz članka 57. stavka 1. točaka (a) do (f) Direktive 2014/24/EU. Slijedom svega navedenog, ovo tijelo ocjenjuje da točka 3.1. dokumentacije o nabavi nije protivna članku 200. ZJN 2016, pa je žalbeni navod ocijenjen neosnovanim.

Žalitelj navodi da je naručitelj u spornoj točki 5.5. dokumentacije o nabavi (Način određivanja cijene ponude), suprotno članku 13. st. 3. Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave, propustio navesti da u cijenu moraju osim svih troškova i popusta biti uključeni i posebni porezi, trošarine i carine, što može dovesti do toga da cijena određenog ponuditelja bude konačno uvećana za iste.

U odgovoru na žalbu naručitelj navodi da je upravo sukladno članku 13. stavku 3. Pravilnika izradio dokumentaciju o nabavi, jer je u točki 5.5. propisao da u cijenu ponude bez poreza na dodanu vrijednost moraju biti uračunati svi troškovi i popusti. Navodi da iz samog članka 13. Pravilnika proizlazi da troškovi uključuju u sebi i posebne poreze, trošarine i carine, pa nije jasno zašto žalitelj smatra da posebni porezi, trošarine i carine ne čine troškove i krivo navodi da je naručitelj propustio navesti kako u cijenu moraju „osim svih troškova“ i popusta biti uključeni i posebni porezi, trošarine i carine. Ukoliko je žalitelj imao bio kakovih dvojbji ili nejasnoća glede sadržaja Dokumentacije o nabavi mogao je, sukladno članku 202. stavku 1. ZJN 2016, postaviti upit.

Provjeravajući ovaj žalbeni navod utvrđeno je da je točkom 5.5. dokumentacije o nabavi propisano sljedeće: „*U cijenu ponude bez poreza na dodanu vrijednost moraju biti uračunati svi troškovi i popusti.*“

Članak 13. stavak 3. Pravilnika propisuje da u cijenu ponude bez poreza na dodanu vrijednost moraju biti uračunati svi troškovi, uključujući posebne poreze, trošarine i carine, ako postoje, te popusti. Članak 200. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da dokumentacija o nabavi mora biti jasna, precizna, razumljiva i nedvojbeno te izrađena na način da omogući podnošenje usporedivih ponuda.

U konkretnom slučaju naručitelj je, a što je razvidno iz prethodno citiranih odredbi dokumentacije o nabavi, u skladu sa ZJN 2016 dovoljno jasno i precizno odredio cijenu ponude na način da je propisao da u cijenu ponude *bez poreza na dodanu vrijednost moraju biti uračunati svi troškovi i popusti.* Prema ocjeni ovog tijela, takvim propisivanjem dokumentacije o nabavi naručitelj nije prekršio odredbu članka 200. ZJN 2016. Naime, iz

samog članka 13. Pravilnika proizlazi da troškovi uključuju u sebi i posebne poreze, trošarine i carine te time što naručitelj u točki 5.5. dokumentacije o nabavi nije izričito propisao da se u troškove uključuju i posebni porezi, trošarine i carine, a budući da to proizlazi iz odredbi Pravilnika, nije učinio dokumentaciju o nabavi protivnu članku 200. ZJN 2016, pa je žalbeni navod ocijenjen neosnovanim.

Žalitelj navodi da je točka 5.7. dokumentacije o nabavi nezakonita u dijelu koji se odnosi na kriterij 2- rok isplate osigurnine, budući da taj kriterij nije određen na način da omogućava učinkovit pregled i ocjenu ponuda te provjeru informacija dostavljenih od ponuditelja. Žalitelj primjerice navodi da jedan ponuditelj može odrediti nesporni dio za 20 dana, a drugi ponuditelj za 35 dana i tako „manje efikasan“ ponuditelj može ponuditi kraći ili isti rok isplate nespornog dijela kao i „efikasan/brži“ ponuditelj i na taj način duže raspolaže (ulaže) tim novcem. Ovako određen kriterij, ističe žalitelj, definitivno ne omogućuje učinkovito nadmetanje, jer ovakav kriterij nije egzaktan i jasan kao što je to npr. nuđenje raspona većih svota osiguranja kod nekih vrsta osiguranja ili osiguranja nezgode, automatsko pokriće do određenog % kod povećanja rizika za vrijeme trajanja i sl. Nadalje, navodi da proces utvrđivanja nespornog dijela u konkretnom slučaju nije uređen kao u članku 12. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu koji regulira postupak i rokove za rješavanje odštetnih zahtjeva te pravo oštećenje osobe na podnošenje tužbe.

U odgovoru na žalbu naručitelj navodi da žalitelj iskazuje svoje nezadovoljstvo određenim kriterijem za odabir, čime ne mijenja činjenicu da je nefinancijski kriterij za odabir „rok isplate osigurnine“ određen sukladno odredbama ZJN 2016, odnosno da isti nije diskriminirajući, da je povezan s predmetom nabave te da omogućava učinkovito nadmetanje. Također, naručitelj naglašava i činjenicu da navedeni kriterij iznosi samo 10% relativnog značaja ponude te da neispunjavanje zadanog kriterija ne znači ujedno i isključivanje ponuditelja iz nadmetanja.

Provjeravajući osnovanost žalbenog navoda utvrđeno je da je točkom 5.7. „Kriterij za odabir ponude“ naručitelj, kao kriterij 2- nefinancijski dio ponude, odredio Rok isplate osigurnine odnosno nespornog dijela osigurateljeve obveze kada je za utvrđivanje postojanja osigurateljeve obveze ili njenog iznosa potrebno stanovito vrijeme. Maksimalni rok isplate osigurnine je 30 dana od dana primitka odštetnog zahtjeva. Ponuditelj svojoj ponudi prilaže Izjavu o roku isplate osigurnine iz Priloga 4. ove dokumentacije o nabavi. Ponuditelju koji u svojoj ponudi ne priloži Izjavu iz Priloga 4. ove dokumentacije prema kriteriju rok isplate osigurnine biti će dodijeljeno 0 bodova. Bodovi za ponuđeni kraći rok isplate obračunavaju se prema slijedećoj skali: Rok isplate osigurnine do 18 dana- broj bodova (Z) 10, od 18 dana (računajući i 18. dan) do 24 dana- 5 bodova, od 24 dana (računajući i 24. dan) do 30 dana 0 bodova.

Sukladno odredbi članka 285. stavka 1. ZJN 2016 kriteriji za odabir ponude ne smiju biti diskriminirajući, moraju biti povezani s predmetom nabave te moraju omogućiti učinkovito nadmetanje, a prema stavku 3. tog članka javni naručitelj mora odrediti kriterije za odabir ponude na način koji mu omogućava učinkovit pregled i ocjenu ponuda te provjeru informacija dostavljenih od ponuditelja, a u slučaju dvojbe mora učinkovito provjeriti točnost dostavljenih podataka i dokaza u ponudi. Članak 403. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da u žalbenom postupku svaka stranka dužna je iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve te predložiti dokaze kojima se te činjenice utvrđuju, stavak 2. tog članka da je žalitelj obvezan dokazati postojanje postupovnih pretpostavki za izjavljivanje žalbe, kao i povrede postupka ili materijalnog prava koje su istaknute u žalbi, a stavak 3. da je naručitelj obvezan dokazati postojanje činjenica i okolnosti na temelju kojih je donio odluke o pravima, poduzeo radnje ili propustio radnje te proveo postupke koji su predmet žalbenog postupka.

Prema ocjeni ovog tijela, ranije opisanim bodovanjem roka isplate osigurnine naručitelj nije postupio suprotno odredbama ZJN 2016. Naime, sukladno citiranim zakonskim odredbama naručitelj je slobodan određivati kriterije odabira ponude uz propisana ograničenja prema kojima kriteriji ne smiju biti diskriminirajući, moraju biti povezani s predmetom nabave te moraju omogućiti učinkovito nadmetanje. Naručitelj je jasno propisao da je kriterij odabira rok isplate osigurnine odnosno nesporognog dijela osigurateljeve obveze kada je za utvrđivanje postojanja osigurateljeve obveze ili njenog iznosa potrebno stanovito vrijeme. Pri tome je također odredio da je maksimalni rok isplate osigurnine 30 dana od dana primitka odštetnog zahtjeva te je odredio skalu bodovanja odnosno jasno propisao koliki broj bodova će dodijeliti svakoj ponudi koja udovoljava propisanom kriteriju, a na takav način je između ostalog upravo i osigurano usporedivo podnošenje ponuda. Isto tako, odredivši raspon bodova ovisno o broju dana isplate osigurnine, naručitelj je odredio kriterij koji mu omogućava učinkovit pregled i ocjenu ponuda. Dakle, u konkretnom slučaju naručitelj je odredio kriterij odabira na način koji je mjerljiv i omogućuje usporedivost ponuda. S druge strane, žalitelj ustvari iskazuje svoje nezadovoljstvo propisanim kriterijem odabira upućujući na neke druge, po njegovom mišljenju, jasnije kriterije te smatra da je na opisani način naručitelj postupio nezakonito odnosno protivno članku 285. stavku 3. ZJN 2016. Istodobno, žalitelj nije dokazao da bi navedeni kriterij bio diskriminirajući odnosno da ne omogućava učinkovito nadmetanje. Potencijalni ponuditelj zbog ovako postavljenog kriterija ekonomski najpovoljnije ponude neće biti onemogućen u sudjelovanju u konkretnom postupku javne nabave, već će njegova ponuda biti vrednovana s više ili manje bodova, ovisno o roku isplate osigurnine kojeg nudi, što se za svaku ponudu, obzirom na propisanu skalu bodovanja, može objektivno izračunati. Žalitelj insinuirala je da bi zbog ovako propisanog kriterija odabira ponude „manje efikasan“, ponuditelj, koji ponudi kraći rok isplate osigurnine, mogao duže raspolagati novcem te da navedeni kriterij može dovesti do neučinkovitog nadmetanja, međutim navedeno ostaje na razini paušalnog navoda. Dakle, pregledom spornih odredbi dokumentacije o nabavi utvrđeno je da iste nisu protivne članku 285. ZJN 2016, što uostalom žalitelj, sukladno pravilima o teretu dokazivanja iz članka 403. stavku 2. ZJN 2016, niti ne dokazuje. Slijedom navedenog, ovaj žalbeni navod je ocijenjen neosnovanim.

Žalitelj dalje, citirajući odredbe točke 6.9. dokumentacije o nabavi i stranice 3 Priloga 1. Tehničke specifikacije, navodi da tako određen kriterij ekonomске i financijske sposobnosti predstavlja protuzakonito postupanje naručitelja. To iz razloga, navodi žalitelj, što se radi o određivanju uvjeta iznad minimalno propisanih, koji su za djelatnost osiguranja/reosiguranja utvrđeni Zakonom o osiguranju (Narodne novine, broj 30/15, 112/18, 63/20 i 133/20) odnosno Pravilnikom o sadržaju programa planiranog reosiguranja (Narodne novine, broj 23/16 i 27/16), a za postupanje u postupcima javne nabave propisani i člankom 256., člankom 258. i člankom 267. ZJN 2016. Žalitelj također citira članke 1. do 3. Pravilnika o sadržaju programa planiranog reosiguranja navodeći da je jasno da zakonodavac nije odredio minimalni rejting za reosiguratelja, dok naručitelj, bez ikakvog zakonskog i stručnog uporišta, samovoljno, subjektivno i netransparentno određuje uvjete rejtinga, a da pri tome ne predlaže niti jedan konkretan dokaz za svoje tvrdnje niti je isto učinio vjerojatnim, zaključuje žalitelj.

U odgovoru na žalbu naručitelj navodi da su žaliteljeve tvrdnje sasvim pogrešne, jer naručitelj ne traži kriterij ekonomске i financijske sposobnosti, što je razvidno iz tekstuallnog dijela dokumentacije o nabavi te iz samog ESPD obrasca. Ono što naručitelj zapravo traži su posebni uvjeti za izvršenje ugovora, uređeni člankom 218. ZJN 2016. Uvjet o reosiguranju koji mora biti sklopljen s reosigurateljem koji ima rejting procijenjen od strane neke svjetske agencije za procjenu kredibiliteta kao što je Moody's ili Standard & Poor's ili druge jednakovrijedne agencije sa minimalnom ocjenom A, važan je, navodi naručitelj, jer je riječ o reosiguranju koje pokriva kasko osiguranje zrakoplova i osiguranje od odgovornosti zračnog prijevoznika. Zrakoplov Vlade Republike Hrvatske je od iznimno visoke važnosti za

Vladu Republike Hrvatske i samu Hrvatsku državu, s obzirom da se koristi za potrebe Vlade. Ta izuzeta vrijednost mora biti vidljiva i u kvaliteti reosiguratelja koja jamči kvalitetu cjelokupne usluge ponuditelja — osiguratelja te reosiguratelja. Ovaj uvjet vezan uz izvršenje ugovora povezan je s predmetom nabave, sadrži ekonomsku značajku iz članka 218. stavka 2. ZJN 2016, predviđen je zakonom i dozvoljen, te nema apsolutno nikakve veze s uvjetom ekonomske i financijske sposobnosti na koji se žalitelj žali, zaključno ističe naručitelj.

Ocenjujući osnovanost ovog navoda utvrđene su sljedeće činjenice. Točkom 6.9. dokumentacije o nabavi (Posebni uvjeti za izvršenje ugovora – reosiguranje) propisano je da odabrani ponuditelj/osiguratelj mora tijekom trajanja ugovora o javnoj nabavi/polici osiguranja imati zaključen ugovor o reosiguranju koji pokriva kasko osiguranje zrakoplova i osiguranje zračnog prijevoznika odnosno operatora zrakoplova od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama i putnicima. Ugovor o reosiguranju mora biti sklopljen s reosigurateljem koji ima rejting procijenjen od strane neke svjetske agencije za procjenu kredibiliteta kao što je Moody's ili Standard & Poor's ili druge jednakovrijedne agencije sa minimalno ocjenom „A“. Odabrani ponuditelji je dužan najkasnije u roku od 15 (petnaest) dana od dana potpisa Ugovora, naručitelju dostaviti Ugovor o reosiguranju ili drugi valjani dokaz o reosiguranju. Ukoliko osiguratelj neće moći dokazati da posjeduje adekvatno reosiguratljivo pokriće kako se ovdje traži, naručitelj može raskinuti Ugovor o javnoj nabavi usluga osiguranja.

Prednje citirani sadržaj točke 6.9. dokumentacije o nabavi naručitelj je ponovio u Prilogu 1. Tehničke specifikacije, na stranici 3 pod nazivom Reosiguranje. Dakle, sadržajno su navedene odredbe dokumentacije o nabavi identične.

Članak 218. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da javni naručitelj može odrediti posebne uvjete vezane uz izvršenje ugovora, pod uvjetom da su oni povezani s predmetom nabave u smislu članka 285. stavka 2. ovoga Zakona i navedeni u pozivu na nadmetanje ili dokumentaciji o nabavi. Uvjeti iz stavka 1. ovoga članka mogu uključivati ekonomske, okolišne, društvene značajke ili značajke povezane s inovacijama ili zapošljavanjem. Člankom 2. stavkom 1. točkom 7. alinejom 18. Pravilnika propisano je da dokumentacija o nabavi sadrži posebne uvjete za izvršenje ugovora ili okvirnog sporazuma.

Člankom 285. stavkom 2. ZJN 2016 propisano je da se smatra da su kriteriji za odabir ponude povezani s predmetom nabave ako se odnose na radove, robu ili usluge koji će se pružati u okviru tog ugovora u bilo kojem pogledu i u bilo kojoj fazi njihova životnog vijeka, uključujući čimbenike obuhvaćene u određenom postupku proizvodnje, izvedbe ili trgovine tim radovima, robom ili uslugama, ili određenom postupku za drugu fazu njihova životnog vijeka, i onda kada takvi čimbenici nisu dio njihova materijalnog sadržaja.

Člankom 4. stavkom 1. ZJN 2016 propisano je da je naručitelj u primjeni tog Zakona u odnosu na sve gospodarske subjekte obvezan poštovati načelo slobode kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastana i načelo slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti.

Uvodne odredbe Direktive 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28. 3. 2014.) u točki 104. navode slijedeće: „Uvjeti izvršenja ugovora služe za utvrđivanje posebnih zahtjeva vezanih iz izvršenje ugovora. Za razliku od kriterija za dodjelu ugovora koji predstavljaju temelj za usporednu procjenu kvalitete ponuda, uvjeti izvršenja ugovora podrazumijevaju fiksne objektivne zahtjeve koji ne utječu na procjenu ponuda. Uvjeti izvršenja ugovora trebali bi biti usklađeni s ovom Direktivom *ako nisu izravno ili neizravno diskriminirajući* te ako su povezani s predmetom ugovora, koji obuhvaća sve čimbenike angažirane u specifičnom postupku proizvodnje, pružanja ili komercijalizacije. Ti uvjeti

obuhvaćaju uvjete vezane uz postupak izvršenja ugovora, ali ne obuhvaćaju zahtjeve vezane uz opću poslovnu politiku.“

Člankom 1. Pravilnika o sadržaju programa planiranog reosiguranja (Narodne novine, broj 23/16. i 27/16., dalje: Pravilnik o programu reosiguranja) propisano je: „Ovaj Pravilnik daje opće upute za izradu programa planiranog reosiguranja odnosno retrocesije, propisuje detaljnija pravila za izvještavanje o činjenicama i okolnostima koje su važne za procjenu adekvatnosti reosiguranja odnosno retrocesije društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje.“ Člankom 2. stavkom 1. Pravilnika propisano je: „1) U skladu s mjerama za upravljanje rizicima, društvo za osiguranje donijet će program planiranog reosiguranja odnosno društvo za reosiguranje donijet će program planirane retrocesije.“ Člankom 3. spomenutog Pravilnika propisano je da program planiranog reosiguranja obuhvaća između ostalog i naziv i sjedište društva za reosiguranje s iskazanim kreditnim rejtingom ukoliko postoji, prema riziku predanom u reosiguranje.

Člankom 2. stavkom 5. Pravilnika o programu reosiguranja propisano je da će društvo za osiguranje prihvatići, za svaku poslovnu godinu, program planiranog reosiguranja. Stavkom 7. istog članka propisano je da se iznimno od stavka 5. tog članka Uprava revidirati program planiranog reosiguranja odnosno program planirane retrocesije i unutar poslovne godine ako se promjene okolnosti u kojima društvo posluje, ako se promijeni strategija preuzimanja rizika, odnosno ako se promijeni status reosigурatelja.

Iz točke 6.9. dokumentacije o nabavi razvidno je da je u odnosu na obvezu zaključenja ugovora o reosiguranju s reosigurateljem koji ima rejting procijenjen od strane neke svjetske agencije za procjenu kredibiliteta kao što je Moody's ili Standard & Poor's ili druge jednakovrijedne agencije sa minimalno ocjenom „A“, naručitelj isti propisao kao uvjet za izvršenje ugovora. Dakle, traženi uvjet u točki 6.9. dokumentacije o nabavi nije propisan kao uvjet sposobnosti, odnosno nije propisan kao kriterij za odabir gospodarskog subjekta (čl. 256. – 259. ZJN 2016).

Obzirom da žalitelj osporava zakonitost predmetnog uvjeta propisanog dokumentacijom o nabavi ovo je tijelo utvrdilo slijedeće. Iako naručitelj u dokumentaciji o nabavi i odgovoru na žalbu sporni uvjet za izvršenje ugovora obrazlaže na način da isti nije odredio kao uvjet ekonomski i finansijske sposobnosti te ukazuje na značaj takvog kreditnog rejtinga reosiguratelja budući da se odnosi na zrakoplov Vlade Republike Hrvatske, ocjena je ovog tijela da traženje od ponuditelja da u izvršenju ugovora ispunjavaju uvjet iz točke 6.9. dokumentacije o nabavi nije sukladan ZJN 2016. Naime, upravo iz obrazloženja naručitelja za određivanje ovog uvjeta za izvršenje ugovora proizlazi kako je naručitelj ocijenio da navedeni uvijet jamči kvalitetu cijelokupne usluge osiguranja, odnosno da upravo i jedino izvršenje ugovora o osiguranju uz sklopljen ugovor o reosiguranju s reosigurateljem koji ima rejting ocjene minimalno „A“ predstavlja zajamčenu kvalitetu usluge koja je predmet nabave. Sukladno člancima 218. ZJN 2016 posebni uvjeti za izvršenje ugovora moraju biti povezani s predmetom nabave na isti način kako je to propisano i za kriterije za odabir ponude sukladno članku 285. ZJN 2016. s jedinom razlikom da naručitelj, njihovim propisivanjem kao uvjeta za izvršenje ugovora nameće obvezu ispunjenja tih uvjeta svim ponuditeljima, a ne ocjenjuje ih kao kriterij odabira odnosno na temelju njih ne ocjenjuje koja je ponuda ekonomski najpovoljnija, već ispunjenje tog uvjeta nameće svakom ponuditelju koji će biti odabran u predmetnom postupku uz sankciju raskida ugovora uslijed nepoštivanja tog uvjeta. Radi nametanja tih uvjeta svim ponuditeljima u izvršenju ugovora, dodatno je potrebno naglasiti da takvim postavljanjem uvjeta ne smije biti povrijeđeno načelo zabrane diskriminacije i načelo tržišnog nadmetanja. Pitanje odabira društva za reosiguranje predstavlja pitanje poslovne politike svakog pojedinog osiguravajućeg društva, a što je jasno vidljivo iz gore citiranih odredaba Pravilnika o sadržaju programa planiranog reosiguranja. Nametanjem obveze

ponuditeljima da rizike koje preuzimaju ugovorom o osiguranju koje je predmet nabave moraju disperzirati na druge subjekte isključivo i jedino na način da sklope ugovor o reosiguranju i to jedino s reosiguravateljem koji ima rejting procijenjen minimalno ocjenom „A“ kako je to određeno točkom 6.9. dokumentacije o nabavi (odnosno traženjem da upravo s reosigurateljem tog kreditnog rejtinga ponuditelj mora imati zaključen ugovor o reosiguranju koji pokriva kasko osiguranje zrakoplova i osiguranje zračnog prijevoznika odnosno operatora zrakoplova od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama i putnicima) naručitelj je postupio protivno gore citiranim odredbama ZJN 2016. Slijedom svega navedenog, uzimajući u obzir obvezu ovog tijela da u primjeni ZJN 2016 isti interpretira u duhu direktive koja je donošenjem tog propisa transponirana pravni poredak Republike Hrvatske predmetni žalbeni navod ocijenjen osnovanim.

Žalitelj navodi da je naručitelj u Prilogu 1. Tehničke specifikacije, vezano za Osiguranje zračnog prijevoznika odnosno operatora zrakoplova od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama i putnicima, naveo da su „pokrivene štete za koje je osiguranik odgovoran temeljem Zakona o obveznim osiguranjima u prometu te Uredbe (EZ) br. 785/2004...“, pri čemu se naručitelj propustio pozvati na Uredbu Komisije (EU) br. 285/2010 od 6. travnja 2010. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 785/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima u vezi s osiguranjem zračnih prijevoznika i operatora zrakoplova kojom se u članku 6. Uredbe (EZ) br. 785/2004 mijenjaju stavci 2. i 3. Nadalje, navodi da je Uredba Komisije (EU) br. 285/2010 u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama. Naknadnom objavom Tehničke specifikacije uz Troškovnik naručitelj dopunjuje dokumentaciju o nabavi, pri čemu je pogrešno i dvojbeno naveo stavke osiguranja od odgovornosti, koji nisu u skladu sa izmjenama unesenim prema Uredbi Komisije (EU) br. 285/2010 od 6. travnja 2010. Naime, navodi žalitelj, u tehničkoj specifikaciji uz troškovnik naručitelj navodi da je osigurana svota za štete prema putnicima- 250.000,00 SDR po putniku/po štetom događaju, osigurana svota za prtljagu-1.131,00 SDR po putniku/po štetnom događaju, Osigurana svota za teret- 19,00 SDR po kili izgubljenog ili oštećenog tereta/po štetnom događaju. Svojim propustom, smatra žalitelj, naručitelj nije na jasan i nedvojben način odredio da li je osigurana svota koju navodi u svojoj Tehničkoj specifikaciji uz Troškovnik limit koji se odnosi na pojedinog putnika ili po pojedinom štetnom događaju, neovisno o broju oštećenika.

Žalitelj dalje navodi da je naručitelj u Tehničkoj specifikaciji uz Troškovnik pod namjenu zrakoplova naveo „za potrebe Vlade RH“ što se ne smatra „komercijalnim letom“ kojeg navodi Uredba Komisije (EU) br. 285/2010. Naime, Uredba (EZ) br. 785/2004 u članku 3. navodi da pojam „komercijalna operacija“ znači operacija zrakoplova koja se obavlja za naknadu i/ili najam. Stoga žalitelj postavlja pitanje, u slučaju ako Vlada RH svoj zrakoplov koristi za svoje potrebe bez naknade ili najma, kako se može primjenjivati odredba Uredbe koja se odnosi na komercijalne letove.

Nadalje, žalitelj navodi da u dokumentaciji o nabavi naručitelj propisuje sljedeće: „Pokrivene su štete za koje je osiguranik odgovoran temeljem Zakona o obveznim osiguranjima u prometu te Uredbe (EZ) br. 785/2004 uključivo pod 4. štete nastale zbog gubitka ili oštećenja predane prtljage i tereta uključujući rizike rata, štrajka, terorizma, sabotaže, konfiskacije i otmice.“. Žalitelj dalje navodi da je člankom 4. Uredbe (EZ) br. 785/2004 propisano da „Osigurani rizici uključuju ratne operacije, terorizam, otmice, sabotaže, nezakonito preuzimanje zrakoplova te javne nemire.“. Iz navedenog žalitelj zaključuje da naručitelj uvodi razlike i stvara neusklađenost svoje dokumentacije i zakonski obveznih odredbi – navodi rat, a ne ratne operacije, uvodi rizik štrajka i konfiskacije, a ne navodi rizik nezakonito preuzimanje zrakoplova te javne nemire. Dakle, ako se ponuda i pokriće pruža prema Tehničkoj specifikaciji naručitelja, žalitelj smatra da takvo osiguranje neće biti u skladu s odredbama Zakona o obveznim osiguranjima u prometu niti Uredbom

(EZ) br. 785/2004 niti po ovim dodatno taksativno nabrojenim uključenim rizicima, jer je jasno da je propustom naručitelja napravljena značajna razlika u obujmu pokrića tih rizika. Ovim propustom, zaključuje žalitelj, naručitelj je prekršio ove odredbe članka 200. ZJN.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da je specifikacija jasna, razumljiva, precizna, nedvojbena i u skladu sa svim kogentnim normama te da žalitelj promašeno tvrdi da bi, pojednostavljeni rečeno, sve riječi iz Uredbe Komisije morale biti sadržane u tehničkoj specifikaciji i da zato što nisu, da je sada odjednom cijela tehnička specifikacija potpuno nejasna, što nije točno. Dokumentacija navodi da su pokrivene štete za koje je osiguranik odgovoran na temelju Zakona i Uredbe, a ta je odredba dokumentacije utemeljena na članku 40.b Zakona, koji navodi isto to da je ugovor o osiguranju potrebno sklopiti u skladu sa zakonom i uredbom. Dodatno pojašnjavanje šteta koje su pokrivene, a ulaze u opseg šteta obuhvaćene Zakonom i uredbom ne smije se, navodi naručitelj, tumačiti na način da je popis isključiv, kada upravo uvodna rečenica kaže da su pokrivene one štete za koje je osiguranik odgovoran temeljem zakona i uredbe. Dodavanje rata, štrajka i konfiskacije jest dodavanje dodatnih rizika/dodatnog pokrića koje će ponuditelj uzeti u obzir kada bude izrađivao ponudu. Sve ostale štete pokrivene su rečenicom dokumentacije o nabavi: „Pokrivene su štete za koje je osiguranik odgovoran temeljem Zakona o obveznim osiguranjima u prometu te Uredbe (EZ) br. 785/2004“, zaključuje naručitelj.

Provjeravajući osnovanost žalbenog navoda izvršen je uvid u Prilog 1. Tehničke specifikacije, gdje je naručitelj u poglavljiju Opseg pokrića za osiguranje zračnog prijevoznika odnosno operatora zrakoplova od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama i putnicima, naveo da su pokrivene štete za koje je osiguranik odgovoran temeljem Zakona o obveznim osiguranjima u prometu te Uredbe (EZ) br. 785/2004 odnosno: 1) štete trećim osobama nastale zbog smrti, narušavanja zdravlja ili ozljede trećih osoba te uništenja ili oštećenja stvari za vrijeme leta zrakoplova; 2) štete nastale zbog smrti, narušavanja zdravlja ili ozljede putnika za vrijeme prijevoza zrakoplovom, uključujući vrijeme ukrcanja i iskrcanja; 3) štete nastale zbog gubitka ili oštećenja osobnih stvari putnika koje se nalaze u kabini zrakoplova; 4) štete nastale zbog gubitka ili oštećenja predane prtljage i tereta uključujući rizike rata, štrajka, terorizma, sabotaže, konfiskacije i otmice.

Pored navedenog, naručitelj je u dokumentu naziva Tehničke specifikacije uz Troškovnik.pdf, između ostalog naveo da je namjena zrakoplova „za potrebe Vlade RH“ te da osigurana svota za štete prema putnicima iznosi 250.000,00 SDR po putniku / po štetnom događaju, osigurana svota za prtljagu: 1.131,00 SDR po putniku/po štetnom događaju i osigurana svota za teret: 19,00 SDR po kilogramu izgubljenog ili oštećenog tereta/po štetnom događaju.

Za ocjenu ovog žalbenog navoda mjerodavno pravo čine odredbe Uredbe Komisije (EU) br. 285/2010., Uredbe EZ) br. 785/2004, Zakon o obveznim osiguranjima u prometu (Narodne novine broj 151/05, 36/09, 75/09, 76/13, 152/14, dalje Zakon), te odredbe članka 200. stavka 1. ZJN 2016. Među strankama nije sporno da je Uredba Komisije obvezujuća u svim državama članicama i neposredno se primjenjuje u nacionalnom pravnom sustavu. Uredbom Komisije (EU) br. 285/2010 od 6. travnja 2010. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 785/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima u vezi s osiguranjem zračnih prijevoznika i operatora zrakoplova djelomično se mijenja članak 6. Uredbe (EZ) br. 785/2004, odnosno stavci 2. i 3. zamjenjuju se tekstom: 2. za odgovornost u odnosu na prtljagu, najniže pokriće iz osiguranja iznosi 1.131 SDR-a po putniku na komercijalnim letovima, 3. za odgovornost u odnosu na teret, najniže pokriće iz osiguranja iznosi 19 SDR-a po kilogramu na komercijalnim letovima.

Zakon o obveznim osiguranjima u prometu u članku 1a, stavku 2. propisuje da se tim Zakonom uređuje provedba sljedećih uredbi Europske unije: 1. Uredba (EZ) br. 785/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o zahtjevima za zračne prijevoznike i

operatore zrakoplova u vezi s osiguranjem (SL L, 138, 30. 4. 2004.), 2. Uredba (EZ) br. 1137/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o prilagodbi nekih instrumenata podložnih postupku utvrđenom u članku 251. Ugovora, Odluci Vijeća 1999/468/EZ u vezi s regulatornim postupkom s kontrolom (SL L 311, 21. 11. 2008.), 3. Uredba Komisije (EU) br. 285/2010 od 6. travnja 2010. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 785/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima za zračne prijevoznike i operatore zrakoplova u vezi s osiguranjem (SL L 87, 7. 4. 2010.). Prema članku 40.b stavku 1. Zakona zračni prijevoznik odnosno operator zrakoplova obvezan je sklopiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu prouzročenu putnicima, prtljazi, teretu i trećim osobama, koju prouzroči zrakoplov registriran u skladu s odredbama ovoga Zakona i Uredbom br. (EZ) 785/2004, ako se nalazi na teritoriju Republike Hrvatske, odnosno u njezinu zračnom prostoru. Prema stavku 2. toga članka Ugovor o osiguranju iz stavka 1. ovoga članka sklapa zračni prijevoznik, odnosno operator zrakoplova u skladu s Uredbom (EZ) br. 785/2004.

Prema članku 200. stavku 1. ZJN 2016 dokumentacija o nabavi mora biti jasna, razumljiva i nedvojbeno te izrađena na način da omogući podnošenje usporedivih ponuda.

Vezano za dio žalbenog navoda da je naručitelj propustio u dokumentaciji o nabavi pozvati se na Uredbu Komisije (EU) br. 285/2010 od 6. travnja 2010. ovo je tijelo utvrdilo da je Zakonom o obveznom osiguranju u prometu uređena provedba kako Uredbe (EZ) broj 785/2004 tako i Uredbe Komisije (EU) broj 285/2010 te se prilikom određivanja najnižeg pokrića iz osiguranja naručitelj pridržavao Uredbe Komisije (EU) broj 285/2010, pa samim time što se naručitelj u tehničkoj specifikaciji nije izričito pozvao na navedenu Uredbu Komisije, po ocjeni ovog tijela nije postupio protivno članku 200. ZJN 2016.

Nadalje, odredbe dokumentacije o nabavi prema kojima je naručitelj odredio da su „pokrivene štete za koje je osiguranik odgovoran temeljem Zakona o obveznim osiguranjima u prometu te Uredbe (EZ) br. 785/2004“ sadržajno odgovara odredbi članka 40b. Zakona, pa time što se naručitelj nije izričito pozvao na Uredbu Komisije (EU) broj 285/2010, a imajući u vidu prethodno navedene razloge (implementacije Uredbi u Zakon, obvezujuća primjena Uredbi), nije postupio protivno odredbi članka 200. ZJN 2016. Kao što je ovo tijelo prethodno navelo, naručitelj se prilikom određivanja iznosa najnižeg pokrića iz osiguranja za odgovornost u odnosu na prtljagu i u odnosu na teret pridržavao odredbi Uredbe Komisije (EU) br.285/2010, budući da je navedenom Uredbom izmijenjen stavak 2. i 3. članka 6. Uredbe (EZ) broj 785/2004. pa je tako u dokumentaciji o nabavi odredio da za odgovornost u odnosu na prtljagu, najniže pokriće iz osiguranja iznosi 1.131 SDR-a po putniku, a za odgovornost u odnosu na teret, najniže pokriće iz osiguranja iznosi 19 SDR-a po kilogramu.

Nadalje, naručitelj je odredio da je limit odnosno osigurana svota za štete prema putnicima- 250.000,00 SRD po putniku/po štetom događaju, osigurana svota za prtljagu- 1.131,00 SDR po putniku/po štetnom događaju, osigurana svota za teret- 19,00 SDR po kili izgubljenog ili oštećenog tereta/po štetnom događaju te ovo tijelo iz navedenog ne zaključuje, protivno žaliteljevu mišljenju, da je nejasno i dvojbeno odnosi li se limit na pojedinog putnika ili po pojedinom štetnom događaju neovisno o broju oštećenika. S tim u svezi potrebno je navesti da je kod tih osiguranih svota upotrijebio oznaku „/“ odnosno upotrijebio iste izraze „po putniku/po štetnom događaju“ i „po kili izgubljenog ili oštećenog tereta/po štetnom događaju“, a navedena oznaka „/“ se s obzirom na izričaj navedene odredbe ne može smatrati kao alternativno postavljen zahtjev već upravo kumulativan budući da se ne može ostvariti pravo na isplatu osigurane svote ukoliko nisu ispunjena oba elementa (i putnik i štetni događaj).

Osim toga, žalitelj nije dokazao osnovanost svojih navoda o tome da naručitelj nije mogao primijeniti odredbu Uredbe koja se odnosi na komercijalne letove na ovaj predmet nabave, jer je namjena zrakoplova „za potrebe Vlade RH“. Članak 2. Uredbe (EZ) br.785/2004 regulira područje primjene Uredbe. Tako je propisano da se Uredba primjenjuje

na sve zračne prijevoznike i sve operatore zrakoplova koji lete u ili iz države članice ili upotrebljavaju zračni prostor unutar ili iznad državnog područja države članice na koju se odnosi Ugovor. Prema članku 2. Uredba se ne primjenjuje na: (a) državne zrakoplove kako su definirani u članku 3. točki (b) Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, potpisane 7. prosinca 1944. u Chicagu; (b) modele zrakoplova s najvišom dopuštenom masom pri uzlijetanju (MTOM) manjom od 20 kg; (c) letjelice koje uzlijeću uz pomoć nogu (uključujući pogonjene parajedrilice i ovjesne jedrilice); (d) vezane balone; (e) zmajeve; (f) padobrane (uključujući i one za uzlijetanje); (g) zrakoplove, uključujući i jedrilice s najvišom dopuštenom masom pri uzlijetanju (MTOM) manjom od 500 kg, te one ultralake: -koji se koriste u nekomercijalne svrhe, ili- koji se koriste za lokalno osposobljavanje pilota tijekom kojeg nema prelaženja međunarodnih granica, ako nisu u pitanju obvezne u vezi s osiguranjem predviđene u ovoj Uredbi, a koje se odnose na rizike od rata i terorizma.

Članak 3. Uredbe propisuje da za potrebe Uredbe pojam „komercijalna operacija“ znači operacija zrakoplova koja se obavlja za naknadu i/ili najam. Nadalje, članka 3. točki (b) Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, potpisane 7. prosinca 1944. u Chicagu određuje da se zrakoplovi korišteni u vojne, carinske i policijske svrhe smatraju državnim zrakoplovima.

Dakle, iz navedenih odredbi Uredbe, a niti iz cjelokupnog teksta Uredbe ne proizlazi da bi zrakoplov Vlade bio isključen od njene primjene niti je žalitelj dokazao sukladno odredbi članka 403. stavka 2. ZJN 2016 da se Uredba ne primjenjuje na ovaj predmet nabave. U svezi s tim, po ocjeni ovog tijela, naručitelj nije postupio protivno članku 200. ZJN 2016 time što je u dokumentaciji o nabavi propisao iznos osigurane svote sukladno Uredbi Komisije br. 285/2010 bez navođenja izraza „po komercijalnom letu“, a imajući u vidu da je naručitelj odredio da je namjena zrakoplova za potrebe Vlade Republike Hrvatske i da su pokrivene štete za koje je osiguranik odgovoran temeljem Zakona o obveznim osiguranjima u prometu te Uredbe (EZ) br. 785/2004. Slijedom svega navedenog, žalbeni navod ocijenjen je neosnovanim.

U odnosu na dio žalbenog navoda da je naručitelj u tehničkoj specifikaciji odredio rizike osiguranja koji nisu sukladni s odredbama Zakona o obveznim osiguranjima u prometu i Uredbom (EZ) br. 785/2004 budući je kao osigurane rizike naveo rat, a ne ratne operacije, dodaо rizik štrajka i konfiskacije, a izostavio rizik nezakonito preuzimanje zrakoplova i javne nemire, utvrđeno je sljedeće. U tehničkoj specifikaciji za osiguranje zračnog prijevoznika odnosno operatora zrakoplova od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama i putnicima naručitelj je naveo da su pokrivene štete za koje je osiguranik odgovoran temeljem Zakona o obveznim osiguranjima u prometu te Uredbe (EZ) br. 785/2004, potom je u četiri točke naveo različite vrste šteta koje su pokrivene, uključujući i štete nastale zbog gubitka ili oštećenja predane prtljage i tereta, rizike rata, štrajka, terorizma, sabotaže, konfiskacije i otmice. U pravu je žalitelj kada navodi da je člankom 4. Uredbe (EZ) br. 785/2004 propisano da „Osigurani rizici uključuju ratne operacije, terorizam, otmice, sabotaže, nezakonito preuzimanje zrakoplova te javne nemire.“. Iz navedenog je razvidna razlika u terminologiji i u opsegu rizika na koju ukazuje žalitelj, međutim, po ocjeni ovog tijela, navedeno samo po sebi ne znači da je zbog toga dokumentacija o nabavi protivna članku 200. ZJN 2016. Naručitelj je u dokumentaciji o nabavi naveo da su pokrivene štete za koje je osiguranik odgovoran na temelju Zakona i Uredbe, a ta je odredba dokumentacije utemeljena na članku 40.b Zakona, kako je to prethodno objašnjeno. Taksativno navedeni rizici osiguranja navedeni u točki Opseg pokrića, Priloga 1 Tehničke specifikacije, po ocjeni ovog tijela, ne isključuje rizike osiguranja koje propisuje Zakon i Uredba. Kao valjano i logično, ovo tijelo prihvata argumentaciju naručitelja da je naveo dodatne rizike poput rata, štrajka i konfiskacije, a da su sve ostale štete pokrivene rečenicom koja glasi „Pokrivene su štete za koje je osiguranik odgovoran

temeljem Zakona o obveznim osiguranjima u prometu te Uredbe (EZ) br. 785/2004.“. Iz opisanih razloga i ovaj dio žalbenog navoda ocijenjen je neosnovanim.

Dakle, žalbeni navod kojim žalitelj osporava pojedine odredbe tehničke specifikacije, navodeći da je naručitelj povrijedio odredbe članka 200. stavka 1. ZJN 2016, sukladno pravilu o teretu dokaza iz članka 403. ZJN 2016, budući da žalitelj nije dokazao povrede materijalnog prava istaknute u žalbi, ocijenjen je neosnovanim.

Žalitelj navodi da je naručitelj u Prilogu 1. Tehnička specifikacija propisao da se osiguranje ugovara prema AVN klauzulama koje predstavljaju standardne ugovorne klauzule osiguranja zrakoplova, pri čemu je propustio kao dio dokumentacije o nabavi *uključiti i sam sadržaj navedenih klauzula* na hrvatskom jeziku kao vjerodostojan tekst. Navodi da je naručitelj u odgovoru na zahtjev za dopunom dokumentacije o nabavi pogrešno naveo da se radi o uvjetima i klauzulama u kojima je po sebi jasno, razumljivo i nedvojbeno definirano koja pokrića nose, ističe žalitelj. U hrvatskoj ne postoji pri HANFA, HUO, HGK ili drugdje registar Uvjeta i klauzula osiguranja na hrvatskom jeziku, koji bi se mogli koristiti kao vjerodostojna hrvatska verzija izvornih Uvjeta i klauzula na engleskom jeziku. Također ne postoje niti na Internet stranicama ili drugdje ovjereni prijevodi ovih engleskih dokumenata na hrvatski jezik od strane ovlaštenog sudskega prevoditelja. U praksi će svaki osiguravatelj dati kod drugog ovlaštenog sudskega prevoditelja prijevod uvjeta, što može dovesti do određenih značajnih razlika, zaključuje žalitelj.

Nadalje, žalitelj dalje ukazuje da u dva trenutno aktualna postupka javne nabave, izvorna verzija engleske klauzule AVN 60A Personal injury extension nosi različiti naziv stoga smatra da je realno očekivati da značajne razlike postoje i u samim prijevodima odredbi Klauzula, a i pitanje je kako će se ona provoditi u praksi. Žalitelj nadalje ukazuje da pojam „osobne ozljede“ nije terminologija koju poznaje ZOO, niti osigurateljna praksa ili sudska praksa osiguranja te da je to posve nestručan termin (po svemu sudeći Google prijevod) kojim se dovodi u sumnju i ne ujednačava opseg pokrića, za razliku od pojma neimovinska šteta koju koristi ZOO i osigurateljna struka.

U konačnici, žalitelj navodi da je naručitelj propustio odrediti supsidijarnost primjene između engleskog izvornika i hrvatskog prijevoda te da se u praksi najčešće koristi ugovorna odredba da u slučaju razlike u tumačenju između engleske izvorne verzije teksta uvjet /klauzula i njihovog hrvatskog prijevoda primjenjuje se ona inačica koja je pogodnija za Osiguranika, u ovom slučaju to je naručitelj. Bez jasnog definiranja podrednosti (supsidijarnosti) primjene, naručitelj stvara nejasnu situaciju koja će rezultirati u podnošenju neusporedivih ponuda, ističe žalitelj.

U odgovoru na žalbu naručitelj navodi da je riječ o AVN klauzulama koje predstavljaju standardne ugovorne klauzule osiguranja zrakoplova, općepoznate i općeprihvaćene među osigurateljima u RH i u inozemstvu jednako, da je žalitelju na izravan upit prethodno pojašnjeno da su klauzule jedinstvene te da je samo po sebi jasno, razumljivo i nedvojbeno koja pokrića nose. Navodi da je činjenica da cijela osigurateljna struka počiva na klauzulama osiguranja koje su općeprihvaćene i općepoznate i u Hrvatskoj i na međunarodnom tržištu te navedene klauzule imaju svima nedvojbeno jasno značenje i od ponuditelja je zatraženo da dostave klauzule na hrvatskom, a ne na stranom jeziku pa cijelu daljnju raspravu o Googleu i ovlaštenim sudskim naručitelj smatra suvišnom.

Ispitujući osnovanost žalbenog navoda izvršen je uvid u dokumentaciju o nabavi, gdje je u Prilogu 1. Tehnička specifikacija naručitelj propisao sljedeće: Osiguranje se ugovara prema AVN klauzulama koje predstavljaju standardne ugovorne klauzule osiguranja zrakoplova kako slijedi: AVN 1 C Londonska polica osiguranja zrakoplova, AVN 38B Klauzula o isključenju nuklearnih rizika, AVN 46B Klauzula o isključenju buke i zagađenja i drugih opasnosti, AVN 48B Klauzula o isključenju rata, otmice i drugih opasnosti, AVN 52E Dodatak polici za prošireno pokriće (zrakoplovne odgovornosti), AVN 56 Dodatak za motore

AVN 60A Proširenje osiguranja od osobne ozljede, ugovara se uz ograničenje odgovornosti na 25.000.000 USD, osim u slučaju putnika, AVN 62 Klauzula o proširenju pokrića za troškove potrage i spašavanja, AVN 72 Klauzula o isključenju zakona o ugovorima (prava trećih strana), AVN 73 Klauzula o odgovornosti prema pilotima i posadi AVN 76 Klauzula o dodatnim pokrićima, za članak a) i d) ugovara se limit na 10% od ugovorene vrijednosti zrakoplova po svakom štetnom događaju bez primjene agregatnog limita, AVN 77 Klauzula o neovlaštenom korištenju, AVN 78 Klauzula o prisilnom slijetanju, AVN 81 Klauzula izvan prijavljenih sati, AVN 111 Klauzula o sankcijama i embargu ,AVN 2000A Klauzula o isključenju u vezi s priznavanjem datuma, AVN 2001A Klauzula o ograničenom pokriću priznavanja datuma, LSW 555D Polica kasko osiguranja zrakoplova od rata i drugih opasnosti, LSW 617H Klauzula o isključenju zemljopisnih područja, LSW 707A Dodatak za Agenciju za civilno zrakoplovstvo kod letačkog ospozobljavanja, LSW 708A Klauzula o skupini sigurnosnih propisa Agencije za civilno zrakoplovstvo, LSW 2488 Klauzula o isključenju azbesta AGM.

Člankom 200. stavkom 1. ZJN 2016 propisano je da dokumentacija o nabavi mora biti jasna, precizna, razumljiva i nedvojbena te izrađena na način da omogući podnošenje usporedivih ponuda. Stavkom 3. istog članka propisano je da se dokumentacija o nabavi mora izraditi na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu i ta jezična verzija predstavlja isključivo vjerodostojan tekst. Stavak 4. istog članka propisuje da javni naručitelj može dokumentaciju o nabavi ili njezin dio, osim na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, izraditi i na drugom službenom jeziku Europske unije.

Između stranaka nije sporna činjenica da cijela osigurateljna struka počiva na klauzulama osiguranja koje su općeprihváćene i općepoznate i u Hrvatskoj i na međunarodnom tržištu i da su oznake klauzula standardne. Žalbenim navodom žalitelj ne osporava sadržaj navedenih klauzula, niti smatra da je dokumentacija o nabavi u tom dijelu nejasna, već smatra da bi moglo doći do različitih prijevoda klauzula od strane različitih ponuditelja, a time i do povrede članka 200. ZJN 2016. Žalitelj ukazuje na drugačiji prijevod naziva klauzule u ovom postupku i postupku koji provodi drugi naručitelj. Međutim, različit prijevod naziva neke klauzule, sam po sebi ne znači da je dvojbeni sadržaj određene klauzule. Naručitelj je u žalbenom postupku obrazložio razloge i svrhu spornih odredbi dokumentacije o nabavi te je jasno naveo da se osiguranje ugovara prema AVN klauzulama koje je potom taksativno naveo i to nazive klauzula na hrvatskom jeziku. U konkretnom slučaju, po ocjeni ovog tijela, ne postoji osnova za zaključak da je dokumentacija o nabavi protivna članku 200. ZJN 2016 zbog toga što u njezin sadržaj naručitelj nije uključio i sam sadržaj navedenih klauzula na hrvatskom jeziku, niti zbog toga što nije odredio supsidijarnost primjene između engleskog izvornika i hrvatskog prijevoda, kako to navodi žalitelj. Članak 403. ZJN 2016 sadrži pravila o teretu dokazivanja, pa tako u stavku 2. propisuje da je žalitelj obvezan dokazati postojanje postupovnih pretpostavki za izjavljivanje žalbe, kao i povrede postupka ili materijalnog prava koje su istaknute u žalbi. U predmetnom žalbenom postupku, sukladno odredbi članka 403. stavka 2. ZJN 2016, žalitelj nije dokazao postojanje elemenata koji bi upućivali na nejasnu ili dvojbenu dokumentaciju koja bi za posljedicu imala preuzimanje neuobičajenih rizika radi formiranja cijena ili koja bi onemogućila dostavu usporedivih ponuda, stoga ovo tijelo smatra da spornim odredbama nije povrijeden članak 200. stavci 1. i 2. ZJN 2016 te se žalbeni navod ocjenjuje kao neosnovan.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. toga Zakona, ovo državno tijelo nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda.

U skladu s navedenim, a temeljem odredbe članka 425. stavka 1. točke 4. ZJN 2016, odlučeno je kao pod točkom 1. izreke ovog rješenja. U nastavku postupka naručitelj će postupiti sukladno odredbi članka 419. stavka 4. ZJN 2016.

Žalitelj je u žalbenom postupku postavio zahtjev za naknadu troškova u ukupnom iznosu od 5.781,25 kuna, i to na ime plaćene naknade za pokretanje žalbenog postupka te troška sastava žalbe po opunomoćeniku odvjetniku.

Članak 431. stavak 2. ZJN 2016 propisuje da Državna komisija odlučuje o troškovima žalbenog postupka, određuje tko snosi troškove žalbenog postupka i njihov iznos te kome se i u kojem roku moraju platiti. Stavak 3. tog članka propisuje da je stranka, na čiju je štetu žalbeni postupak okončan dužna protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su joj nastali sudjelovanjem u žalbenom postupku.

S obzirom na to da je uspio sa žalbenim zahtjevom da se poništi dio dokumentacije o nabavi zahvaćen nezakonitošću, žalitelju je sukladno odredbi članka 431. stavka 3. ZJN 2016 priznat opravdani trošak nastao mu sudjelovanjem u žalbenom postupku, u ukupnom iznosu od 5.781,25 kuna, i to na ime plaćene naknade za pokretanje žalbenog postupka iznos od 5.000,00 kuna te iznos od 781,25 kuna na ime troška sastava žalbe po odvjetniku. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u točki 2. izreke ovog rješenja.

Naručitelj je sukladno odredbi članka 425. stavka 6. ZJN 2016, dužan postupiti sukladno izreci odluke Državne komisije najkasnije u roku od 30 dana od izvršne odluke, pri čemu je vezan pravnim shvaćanjem i primjedbama Državne komisije.

UPUTA O PRAVНОМ LIJEKУ

Protiv ovoga Rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave Rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje Visokom upravnom суду Republike Hrvatske neposredno u pisnom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Stranke žalbenog postupka:

1. HOK osiguranje d.d., Zagreb, Capraška 6
2. Vlada Republike Hrvatske
Direkcija za korištenje službenih zrakoplova
Velika Gorica, Zračna luka Zagreb p.p.24